

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1970. NOVEMBER 12.

Tettekkel készülünk

Készülünk a kongresszusra... Igen, ezt így mindenki tudja. Erről beszél a rádió, ez a témája a lapoknak is. Mindenki számot vet az eddigiekről és tervez, leírja elképzeléseit.

Készülünk a kongresszusra. Az egész ország. A dolgozók versenyre kelnek a kongresszus jegyében, felajánlásokat tesznek. Mindenütt politizálnak. Tetteikkel. Kommunista vasárnapok bizonyítják, mennyire akarja népünk a békét, Vietnamban és mindenütt. Társadalmi munkák és felajánlott milliók mutatják, hogy nem törhetnek meg bennünket a természeti katasztrófák sem. Tettek is bizonyítják szolidaritásunkat az elnyomott népekkel, a börtönbe zárt, megkínzott haladó politikuskokkal.

Mi, diákok is készülünk a kongresszusra? Igen. Szocialista forradalmunk legnehezebb, legbonyolultabb feladatait mi fogjuk megvalósítani. A fizikai győzelem, az alapok lerakása után a tudat szocialista alakítása a legfontosabb feladat. Nemcsak a velünk szemben álló ellenséggel kell harcolni, hiszen az most köztünk, bennünk bujkál. A múlt csökevényei, a kispolgári eszmék, életmód, a lustaság, tunyaság, a megalkuvás, a kishitűség, a nagyravágás, mind emberi tulajdonságok, amelyeket ma még igen sok forrás táplál. Mit teszünk?

Tanulunk. Elegendő ez? Igen, ha a tanulást nem csak az egyetemi anyagra értjük. Nem elég jó szakemberré válni, ismerni a pégét, a filót, a matekot, tudni az orosz, a könyvvitelt vagy a statisztikát, a szocializmust is tanulni kell. Ennek az iskolája pedig a mozgalom, a KISZ.

Sokat dolgozunk, mozgunk, szervezünk, forr tőlünk az egyetem. Belépsz, és plakátok tömegét látod. Politikai előadás, klubvita, filmklub, színházjegy, kultúr-csoport-próba. Társadalmi munka. Hajnal, és már talpon vagyunk, a szőlőfűrtök még derekek az éjjeli fagytól, és mi versenyzünk, ki visz több putttonnyal. A kereset egy része a vietnami csekk számlára kerül, a másiktól a fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi előkészítő taborát fizetjük. Új követelmény: képzett vezetők kellene. — Megindult a szervezés, félévtől rendszeres KISZ-vezetőképzés lesz. Alapszervi gyűlések. Itt a vezetőség számol be, ott a programot készítik, amott egy KISZ-tagot ajánlanak a pártba.

Valóban csak a kongresszusra készülünk?

Nem, mi mindig dolgozunk. A kongresszus értékelné fogja az eddig végzett munkát, és új célokat jelöl, új módszereket javasol. Nem pihenhetünk meg ennél a pontnál, tovább kell menni, a megkezdett úton. Célunk a kommunizmus.

HALÁSZ GEZA

Egy megemlékezés margójára

Mint általában mindenütt, a Ráday utcai kollégiumban is megemlékeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 53. évfordulójáról. Nyugodtan merem állítani, hogy nem egy „szabvány”-ünnepély volt. A megemlékezést a szokatlan kivitelezésű ünnepi beszéd okozta, amelyet dr. Gondí József elvtárs tartott.

Ugyan, hogy lehetséges az, hogy egy filozófus ünnepi beszéd formájában elmélkedjen október—november világot rengető napjai jegyében. Majd Koppányi Mihály, a kollégiumi DB titkára köszöntö meg Gondí József dékán és Turi Andrásné, igazgatónő odaadó, fáradtságos munkáját, amit eddig a kollégisták érdekében olyan nagy szeretettel végeztek. Ezután került sor a legjobban dolgozó aktívák — név szerint: Fodor Olga és Jávári Zsuzsa — jutalmazására. Az ünnepély után táncos klubest volt, ami szintén egész jól sikerült.

Lényegében ennyi, amit el akartam mondani. Hogy miért így tettem? Véleményem szerint (és ez szubjektív!), ez volt az első olyan rendezvény a Ráday utcai kollégiumban, ami nem okozott csalódást, az ott lakó hallgatóknak...

— koci —

KISZ-vezetőképzés

Egy jó kezdeményezés közeledik a megvalósuláshoz. Ezzel lehetne jellemezni a február elején beinduló vezető-képző-tanfolyamot. A már régóta felszínen levő igényt elégti majd ki — remélhetőleg — ez a mozgalmi iskola. Időtartama másfél év. Az első évben a résztvevők alapképzést kapnak, mely politikai és mozgalmi kérdéseket ölel fel. Ennek elvégzése után kezdődik a szakosított képzés vezetési-szervezési ismeretek, illetve ideológiai-politikai ismeretek szakon.

Az egésznél a fő szervezője Regőczy Istvánt.

— Az első félév (február—május) részletes tematikáját, valamint a fontosabb szervezeti kérdéseket már eljuttattuk az alapszervekhez. A KISZ-vezetők egy részének kötelező a részvétel, ezenkívül kb. 80—100 önként jelentkezett tudunk fogadni. Bár még távoli, de valószínűleg nagy problémát fog jelenteni az előadók biztosítása. Természetesen elsősorban egyetemen belüli segítség-gondolunk, ezenkívül több alkalommal lesz szükség külső előadók, illetve vitavezetők felkérésére. Különböző KISZ-és pártszervekre, újságírókra, és más közéleti emberekre számítunk.

A foglalkozások fő célkitűzése viták proponálása. Ezért az egyes csoportok létszáma nem haladhatja meg a 14 főt. Így kb. 16 csoportot

tudunk indítani. És egy-egy alkalomra ugyanazon témához 16 előadót biztosítani?!... Ez nem lesz könnyű! Minden alkalommal a csoportból ketten fognak korreferátumot tartani, ezenkívül egyes témákhoz ún. szituáció játékokat írtunk elő, mint pl. egy KISZ-vezetőség-választás helyes lejátszása. Más témánál „mini-interjú”-készítés lesz a feladat. Ezek, valamint a vitákban való aktivitás lesznek az elbírálás fő szempontja.

Visszatérve azonban a jelenre. A jelentkezéseket nov. 28-ig várjuk. A kari vezetőségek ezután döntenek a „felvételtől”, majd dec. 7—12-e között létrejön az első találkozás is, a csoportokon belül.

Havi két alkalommal jelent ez elfoglaltságot a résztvevőknek, ami azt hiszem nem nagy megterhelés. És még valamit. A tanfolyam elvégzése hivatalos mozgalmi iskolának számít!

— simor —

Neumerker Livia

Ez lesz!

Kispolgáriság?! Mi ez, életforma, szemlélet? Kispolgár — individuum, kispolgáriság — individualizmus! Melyiket válasszuk, talán egy harmadikat? Ragaszkodjunk mindenáron a nyugalmunkhoz, vagy...? Csak a jó anyagi helyzet rejti-e magában a kispolgáriság veszélyét, illetve magában rejti-e egyáltalán? Tényleges vagy csak vélt tendenciák jelentkeznek társadalmunkban a kispolgáriság terjedésére? Csak az értelmiségi réteget érintő tendenciákról van szó? Fel szabadít-e a munka a kispolgáriság alól? Hogyan hat a légkör az élet szemléletre?

A klubban november 18-án, este 7 órakor meghallgathatók, mit tud mondani erről a kérdéssről Berend T. Iván, gazdaságtörténész, Herédi István, Farkas Endre filozófus, valamint Faragó Vilmos író. És meghallgathatók azt is, hogy mit tudtok mondani a kispolgáriságról!

Azene felgyorsul, színes reflektorok cikáznak a feszülten figyelő arcokon. A zene még gyorsabb lesz, a lélegzetek szaporábbak. Az illuzionista mutatványa következik. Arcán merev kifejezés. Halkan, alig érthetően kezd kérdezni. Szinte tisztelettel válaszolnak neki. Hiszen olvas a gondolataikban. Kitalál számokat, rejtekhelyeket, neveket, foglalkozásokat, életrajzokat, feladatokat. Amit bekonferál.

Romantikus és misztikus mutatvány. A nézők véleménye megoszlik: babona, csalás, tudomány. Hogy melyik is e három közül, azt elmondja dr. Király József pszichológus november 13-án, pénteken este a klubban. Előadását médiumának bemutatója illusztrálja.

— yÁ —

Boldogság

(Pechnig Mária Zita)

November 6-án délelőtt rendezte egyetemünk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom emlékünnepélyét.

Az aulában helyet foglaló közönség — diákok, tanárok, egyetemünk dolgozói és a szülők nagy tapsal fogadták Bedő Gyula rektorhelyettes ünnepi beszédét.

Az elnökségben egyetemünk párt- és állami vezetőin kívül helyet foglalt Timur Alekszandrovics Csikovany elvtárs, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének másodtitkára, Kahulits László elvtárs, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője, és Varga Lászlóné elvtársnő, a IX. kerületi MSZMP bizottság alosztályvezetője.

Az ünnepélyen felléptek egyetemünk kultúr-csoportjai. Szeretnénk kiemelni ezek közül is a tánckar és az énekkar színvonalas műsorát. Friss előadásuk az egész közönség tetszését megnyerte.

★

Vörös diplomát kaptak: Romhányi Ágnes (Elméleti szakos), Neumerker Livia (Nemzetközi szakos), Pechnig Mária Zita (Pénzügy szakos), Daróczy Etelka (Közlekedés szakos).

—spé—

Szabó Kálmán rektor gratulál Romhányi Ágnesnek és Daróczy Etelkának

Pályázat

A tudományos szocializmus tanszék pályázatot hirdet

Engels Frigyes

születésének 150. évfordulója alkalmából.

A pályázatok témája Engels élete, munkássága vagy elméleti-gyakorlati tevékenysége lehet.

Jelentkezési határidő:

1970. december 6., a Tudományos szocializmus tanszéken.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást Schiffer Péter tanárség ad.

Tudományos szocializmus tanszék

Bedő Gyula ünnepi beszédet monaja (Kálmán Dezső fotói)

FŐVÁROSUNK, BUDAPEST

Budapest sokat változott az elmúlt években, de még nem olyan, amilyennek szeretnénk látni. Nemcsak a múlt nyomainak eltüntetéséhez kell sok idő és erőfeszítés, hanem az új, a korszerű megvalósításához is. Ha mérleget készítünk, csak töredékét adhatjuk a tényekbe, adatokba szorított munkának. Tudjuk, hogy a szinte felsorolhatatlan eredmény mögött újabb és újabb igények húzódnak. Azt mondhatnók: igényeink elérték a világszínvonalat, de lehetőségeink nem mindenben tudják követni a tempót. Öt év eredményeire építve gyorsabb fejlődést tervezünk sok területen. Lakásépítés, közlekedés, kommunális ellátottság — milliárdokban jelentkező összegek. És ezt magunknak kell előteremteni kézzel és ésszel. Hiszen szeretjük ezt a várost. A szeretet kötelez. De a város csak annyit adhat, amennyit személy szerint tőlünk kaphat. A harmadik ötéves tervről készült számvetésünk egyértelműen bizonyítja, hogy pártunk IX. kongresszusának határozatai Budapesten valóra váltak. S a X. kongresszust megelőző budapesti pártértekezlet a városfejlesztés távlati feladatainak kidolgozásában is merészen építhet e tényekre.

Számadás négy év fejlődéséről

A IX. pártkongresszus óta eltelt időszak sajátos helyet foglal el a főváros gazdasági és politikai életének történetében. A harmadik ötéves terv feladatait az új gazdaságirányítási rendszer előkészítésével és bevezetésével egyidejűleg kellett megvalósítani. A termelői ágazatok közül Budapestet az ipar kiemelkedő szerepét töltte be. A *budapesti ipar a reform előkészítésében és alkalmazásában jól vizsgázott. A harmadik ötéves tervidőszak alatt a termelés megközelítette a szükségleteket, jobban kihasználta erőforrásainkat, fokozódott a gazdaságosság. A fejlődés azonban nem volt minden területen kielégítő. A vártánál kisebb arányú volt az előrehaladás a munka műszaki színvonalában, a gyártmányfejlesztésben, a termelékenység növelésében.*

A Budapesten települt szocialista ipar 1969-ben 14 százalékkal termelt többet, mint négy évvel korábban. A növekedés az 1968–69. években — két év alatt — csak három százalék volt.

Az ipari termelés növekedési ütemének méréséhez alapvetően a termelési struktúra és a valóságos kereslet közötti eltérésekkel, a termelés extenzív fejlesztéséből fakadó problémákkal, illetve egyes esetekben kapacitáshiánnyal függött össze. A gyártás korszerűsítése, a gyártmányfejlesztés területén még nem történt lényeges előrehaladás, illetve a fejlődés mértéke jóval kisebb volt a szükségesnél. Figyelemre méltó, hogy a mérsékelt ütemű termelésemelkedés ellenére a vállalatok 1968-ban és 1969-ben is jelentős összegű nyereségekhez jutottak. (Az 1968-ban elért vállalati nyereség összege 21,4 százalékkal, az 1969. évi pedig 4,4 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit.) E tény arra enged következtetni, hogy a szabályozók még nem ösztönöztek eléggé a belső tartalékok feltárására, s a vállalatok viszonylag szerényebb termelési eredmények mellett is elérhették a nagyobb nyereséget. Az idén a termelésnövekedés üteme a fővárosban némileg meggyorsult, ezért a harmadik ötéves tervidőszak egészében — az 1965–69 közötti évi 3,3 százalékkal szemben — évi átlagban megközelítően négy százalékos növekedéssel számolhatunk.

A Budapesten települt ipar termelésének növekedését az 1965 előtti években nagyobb részben a termelékenység, kisebb részben a létszám növekedése eredményezte. Öröndetes, hogy a harmadik ötéves terv idején viszont a *termelékenység növekedése vált a termelés bővítésének kizárólagos forrásává.*

Az elmúlt négy és fél év alatt több kiemelkedő fontosságú beruházásra, felújításra került sor. A nehéziparban elsősorban a színesfém-kohászati termékek, az öntvények, a transzformátorok, a közúti járművek, a gépkocsibroncok-köpenyek, a könnyűiparban a szintetikus fonalak, szövetek termelésének fejlesztését szolgáló beruházásokat, rekonstrukciókat kell megemlíteni.

A műszaki fejlesztés hiányosságai ellenére az *elért fejlődés jelentős. Bővült a termékek választéka, javult a minőség, bár az új termékek száma és a termelésen belüli aránya még viszonylag alacsony, a termékek minősége el is sok a kifogás.*

Lényeges eredmény, hogy az elmúlt években meggyorsult a gyártmányfejlesztés átfutási ideje. Ez az idő a csökkenés ellenére hosszú, a gépiparban még jelenleg is tíz hónap telik el a termék prototípusának jóváhagyása és üzemszerű gyártásának megkezdése között.

A termékek minőségének javulásáról, a gyártmány szerkezet kedvező változásáról tanúskodik az export alakulása. A budapesti ipar termékeiből a harmadik ötéves terv időszakában évről évre többet értékesítettünk külföldön. Az 1969. évi termékkivitel mintegy negyven százalékkal volt magasabb az 1965. évinél.

Az *épitőipar* a harmadik ötéves tervben előírt termelési feladatoknak mennyiség szempontból előreláthatólag eleget tesz. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy az igényeket maradéktalanul ki tudja elégíteni.

Az épitőipari munka technikai színvonalának emelésében kiemelkedő a *házgyárak szerepe. A lakásépítési feladatok megoldása*

házgyárak működése nélkül úgyszólván elképzelhetetlen lenne.

A budapesti székelyű építőipari vállalatok és szövetkezetek a harmadik ötéves tervidőszak első négy évében összesen 35 113 lakást adtak át az ország területén, ami évi átlagban az 1960–65 közötti lakásátadásnál 11,8 százalékkal több.

Így élnek a budapestiek

Az életkörülmények, az életszínvonal alakulása legközvetlenebbül a jövedelmek, illetve azok reálértékének változásán mérhető. A jövedelememelkedés a legérzékenyebb bizonyítéka az életszínvonal javulásának. Az egy főre jutó *reáljövedelem* hazánkban 1970-ben mintegy 30–32 százalékkal lesz magasabb az 1965. évinél, az 1960–65. közötti 21 százalékkal szemben. A budapesti lakosság jövedelmének növekedése ehhez hasonló, mintegy 32–34 százalékra tehető. A reáljövedelem a munkás-alkalmazotti rétegéinél is ebben a tervidőszakban emelkedett nagyobb mértékben, jöllehet a fogyasztói árszínvonal 1965–70. közötti növekedésének üteme felülmúlta az 1960–65. évit.

A fővárosi lakosság egészét jellemző kedvező jövedelmi helyzet mellett, az egy főre jutó jövedelem nagysága tekintetében a háztartások között — a társadalmi-gazdasági hovatartozás, a végzett munka jellege, de legfőképpen a háztartáson belüli kereső-eltartott aránytól függően — nagy különbségek vannak, jöllehet a családi jövedelmek emelése

Az anyagi jellegű szolgáltatások közül a víz-, gáz-, villamosenergia-szolgáltatás, távfűtés tekintetében figyelemre méltó eredmények születtek. Más területeken viszont a fejlesztés ellenére sem enyhült a feszültség.

A fővárosi közlekedés fejlődésének történetében a harmadik ötéves tervidőszak kiemelkedő jelentőségű. Az elmúlt évek folyamán a Fővárosi Tanács a rendelkezésre álló erőforrásokat — a lakás- és kommunális ellátás fejlesztése mellett — a közlekedés távlati alakulása szempontjából is döntő jelentőségű beruházásokra összpontosította. 1963-ban a Metró kelet-nyugati vonalának építése ismét teljes erővel megindult és 1970. április 4-én átadták a forgalomnak a Deák tér és Fehér út közé eső, 6,5 kilométer hosszúságú első vonalszakaszt. A második ötéves tervidőszakban elkészült Astoria gyalogos aluljárót az úgynevezett Emke aluljáró megépítése követte, s ezzel egyidejűleg a Blaha Lujza tér felszíni rendezésére is sor került. A Baross tér rendezésének munkálatai 1967 júliusában kezdték meg. A Hungária körüti és az Albertfalvai közúti felüljáró együttes költsége megközelíti a kétszázmillió forintot.

A fővárosi lakosság utazási igényének növekedése nagyobb volt a közlekedés szállító képességének bővülésénél. Vitathatatlanul fejlődést, előrehaladást jelentett például a helyi közlekedési hálózat bővülése, a járatok számának gyarapodása, hiszen a közlekedési eszközök igénybevételének lehetősége ezzel kibővült. Nem növekedett azonban ezzel párhuzamosan a közlekedés teljesítménye, a megtett menetek száma és a teljesített kocsikilométer.

A főváros egészségügyi helyzetének alakulása az elmúlt négy évben összességében kedvező. 1969 végén az orvosok száma megközelítette a 8700-at, 1965-tel volt több, mint 1965 végén. A lélekszám mérsékelt emelkedése miatt egy orvosra kevesebb lakos jut, mint a korábbi években.

A körzeti orvosok száma 1965 óta 726-ról 757-re, a körzeti gyermekorvosoké 221-ről 269-re emelkedett. Bővült az üzemező egészségügyi szolgálat.

Segítség az anyáknak

Az MSZMP IX. kongresszusa világviszonylatban is újszerű és nagy jelentőségű *gyermekgondozási segély* bevezetését határozta el. Az 1967 elején kibocsátott kormányrendelet lehetővé tette, hogy a gyermekük gondozására otthon maradó dolgozó nők a gyermek két és fél, illetve a módosított rendelet szerint hároméves koráig havi hatszáz forintot gyermekgondozási segélyt kapjanak. A családok szempontjából a gyermekgondozási szabadság, illetve segély rendszere igen kedvező. Budapesten — a nők magas foglalkoztatottsági színvonalának megfelelően — a szülő nők túlnyomó többsége jogosult a gyermekgondozási segélyre. 1967 óta a kereső foglalkozást folytató szülő nőknek mind Budapesten,

összességében kedvező irányú változások mellett azonban egyes területeken még nem sikerült az elképzeléseket maradéktalanul megvalósítani, új feszültségek is keletkeztek, amelyek megoldásra várnak.

Budapest IV. ötéves terve

A Fővárosi Tanács *negyedik ötéves tervének* fejlesztési előirányzatai legnagyobb részét a Fővárosi Tanács fejlesztési alapjából oldják meg. Így a lakásépítés, kommunális ellátás, helyi közlekedés, egészségügyi szociális és kulturális területek beruházásait. A negyedik ötéves tervidőszakban a Fővárosi Tanács beruházási összege közel 29 milliárd forint, ami több mint kétszerese a harmadik ötéves terv eredeti beruházási előirányzatának.

1971–75 között a Fővárosi Tanács összes beruházásainak *háromnegyed részét használja fel lakásépítésre. Az új, modern lakóházak és lakások építése mellett sor kerül a hozzájuk kapcsolódó közművek és úthálózat kiépítésére, valamint — elsősorban az új városnegyedekben — a gyermekintézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák), a kiskereskedelem, a szolgáltatás ipari bolti és felvevő hálózatának, az egészségügyi, szociális és kulturális alapellátást biztosító intézmények megteremtésére. Közelművekre negyven százalékkal többet költenek, mint a harmadik ötéves tervben. A szolgáltató jellegű ágazatok beruházásaira a tanács fejlesztési alapjából több mint negyvenmilliárd forintot fordít. A szociális és kulturális ágazatot több mint 1,2 milliárd forinttal fejlesztik.*

A negyedik ötéves tervben minimálisan 85 ezer lakást kell felépíteni Budapesten. A lakásépítkezések ütemének növelése ellenére a fővárosi lakáshelyzet csak lassan javul. A lakásépítés gyorsabb tempóját segíti a most készülő IV. házgyár. Az állami lakások háromnegyed része paneles, míg a többi — az ugyancsak korszerű — öntött technológiával készül.

A *hétéves fővárosi gázprogramra* a tanács fejlesztési alapjából félmilliárd, a vállalati fejlesztési alapból pedig 1,1 milliárd forintot fordítanak. A termelt városi gáz mennyisége 1975-re eléri az évi 650 millió köbmétert.

Az új lakótelepek építésével öt év alatt 77 km-rel növekszik a *távfütt vezeték*ek hossza és hetvenezzerrel — százhuszezerre — emelkedik a távfűtéssel ellátott lakások száma.

A tanács *kiskereskedelem* áruforgalma a negyedik ötéves tervben a jelenlegi egyharmadával növekszik. A vendéglátóipar fejlődése az átlag alatt marad. A kiskereskedelmi bálhálozat fejlesztésére *elsősorban a külső városrészekben*, illetve az új lakótelepeken kerül sor.

A körházi ágyszám meg kívánt ütemű fejlesztésére a negyedik ötéves tervben, illetve az azt követő években kerül sor.

A tervidőszak végén az egy körzeti orvosra jutó felnőtt lakosok száma 2230, az egy gyermekorvosra jutó gyermekek száma pedig 960—1000 körül lesz.

Főleg az épülő lakótelepeken — mintegy háromezer új bölcsődei férőhely létesül, 1260-nal több, mint a megelőző tervidőszakban. A tervidőszakban 9,9 ezer óvodai férőhely létesül.

A IV. ötéves tervben — túlnyomórészt az új városnegyedekben — 1975-ig 628 új osztályterem készül. A tanács *népművelési* intézmények fejlesztését főleg a külső kerületekben és a nagyobb új városrészekben folytatják hatékonyabban.

Vállalatok a több lakásért

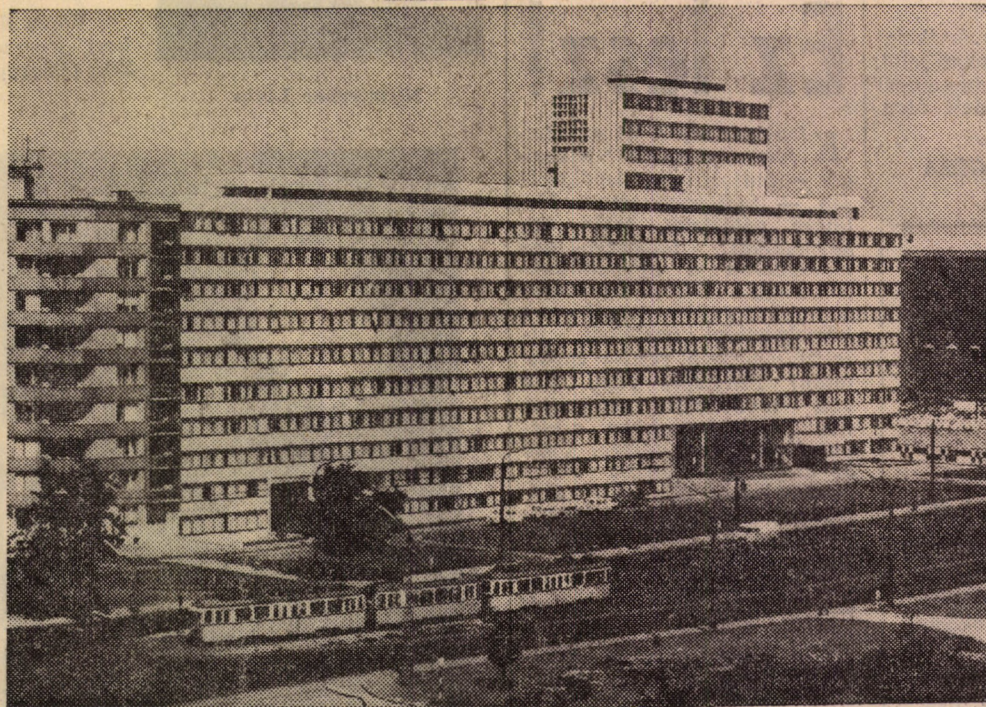
Budapest fejlesztésének gondja nemcsak az állami és társadalmi szervek vállán nyugszik, hanem Budapest minden lakóját érinti. A budapestiek összefogása teheti eredményesebbé azokat az erőfeszítéseket, amelyek lakáshelyzetünk, kommunális ellátottságunk, közlekedési gondjaink enyhítésére irányulnak.

A Budapesti Pártbizottság kezdeményezte, hogy a Budapesten működő vállalatok és szövetkezetek saját eszközeik felhasználásával járuljanak hozzá a budapesti gondok enyhítéséhez. A kezdeményezést jelentős siker követte. A Fővárosi Tanács útmutatása alapján a kerületi tanácsok és a vállalatok, szövetkezetek konkrét programokat készítettek és készítenek az együttműködés realizálására. A vállalatok és szövetkezetek önálló vagy közös beruházások megvalósításával, kapacitásbővítéssel, fenntartási költségekhez való hozzájárulással vehetik ki részüket a program megvalósításából.

A kezdeményezés sikerét jelzi a lakáshelyzet enyhítésében eddig elért eredmény.

1969-ben negyven nagy- és közép vállalat 916 lakást épített. Ugyanezek a vállalatok 1970-ben — a terveik szerint — már 1513 lakáshoz segítik hozzá a dolgozóikat. Terjedőben van az a gyakorlat, hogy több vállalat összefog és nagyobb lakótelepszerű építkezésebe kezd, ahol a korszerű építési technológiát is alkalmazni lehet 1969-ben még csak 71 vállalat társult így. Összesen 380 társasház felépítésére. 1970-ben már 109 vállalat fogott hozzá 734 társasház felépítéséhez. A vállalatok hitellel is segítik dolgozóikat, hogy megfelelő lakáshoz jussanak. Az anyagi támogatás mellett jelentős a vásárlásnál, az építési engedélyek beszerzésénél és más jogi problémák megoldásánál nyújtott segítség is.

A IV. ötéves tervben előirányzott nagy mennyiségű lakás felépítésének egyik előfeltétele, hogy a vállalatok tovább fokozzák erőfeszítéseiket dolgozóik lakásgondjainak megoldásáért.

érdekében az utóbbi években számos *szociális jellegű intézkedés* történt. Ilyenek: a családi pótlék emelése, a gyermekgondozási segély bevezetése, nyugdíjrendezések. A társadalmi juttatások címén kifizetett pénzösszeg öt év alatt mintegy 55–60 százalékkal emelkedik.

A harmadik ötéves terv időszakában a városfejlesztési terv beruházási összegeinek mintegy ötven százalékát *lakásépítésre* fordítják. Emellett a lakásállomány állagának megőrzése is hatalmas összegeket igényel.

A harmadik ötéves terv a fővárosban összesen 58 ezer lakás felépítését tűzte ki célul. A harmadik ötéves tervidőszakban átadott lakások 58 százaléka állami erőből készült.

Az *állami építkezések* nyomán ebben az időszokban is új, korszerű városrészek gazdagították a fővárost. Ehhez a tervidőszakhoz fűződik az egyik legnagyobb új lakótelepünk: a Kelenföldi lakótelep építése, a Hámán Kató téri, a Harmat utcai, a Kacsóh Pongrác utcai, az Egressy téri, a Fogarasi úti, a Lándzsa utcai, a Lakatos utcai, a XX. kerület Bácska tér — Kossuth utcai, valamint az Árpád-híd pesti hídfőjénél épített lakótelep befejezése.

mind vidéken mintegy kétharmada él a rendelkezések adta lehetőséggel és veszi igénybe hosszabb-rövidebb időre a gyermekgondozási szabadságot. A segélyt elsősorban a fizikai munkát végző nők veszik igénybe. A segély bevezetése nyomán a bölcsődei viszonyok jelentősen javultak a fővárosban.

Az *iskolázottsági színvonal* Budapesten magasabb az országos átlagnál.

Az általános iskolát végzett budapesti lakóhelyű tanulóknak több mint ötven százaléka középiskolában folytatja tanulmányait. Az elmúlt öt évben a 19. életévüket elért fiatalok 31–33 százaléka érettségizett. A budapesti felsőoktatási intézményekben oklevelet szerzett hallgatók száma is évről évre emelkedett. 1968-ban összesen 9975 hallgató végzett, az 1965. évinél 61 százalékkal több.

A gazdasági és társadalmi élet egyes területein elért eredményeket összegezve kedvező kép bontakozik ki. A fejlődés általában megfelelt az MSZMP IX. kongresszusa határozatainak, a gazdaságpolitikai célkitűzéseknek, az új gazdaságirányítási rendszerre való áttérés különösebb zökkenők nélkül történt, a gazdasági növekedés biztosította a lakosság életkörülményeinek további javulását is. Az

Meghívtak a tanszéki értekezletre

MIT TEHET AZ EMBER, HA TANÁRSZAKOS? ...ÉS MIT TESZNEK OÉRTE? Október 30-án tartotta a PG tanszék — elsősorban az érdekelte hallgatók kérésére — az A és D tanárszakok és a tanszék viszonyát, a tanárszakok PG oktatását, hallgatók oktatással kapcsolatos igényeit elemző ülést.

Néhány kérdés a sok közül: Nyújt-e magasabb szintű oktatás a tanszék a tanárszakosok számára, mint más szakoknak? Milyen a tanszék és a tanárszakosok viszonya? Valóban kevés-e a PG órák száma? Mi az oka, hogy nem egy végzős tanárjelöltnek a gyakorló-oktatások alatt alapproblémákkal kell küzdi, ahelyett, hogy csak a tanításra tudnának koncentrálni?

Hogy ne vesszünk el a kérdések közt, ajánlatos két részre választani azokat: a most végzősek problémáira és a jelenleg másod és harmadévesekére.

SEGÍT A REFORM? A végzősöket olyan problémák foglalkoztatták, az ülésen elsősorban, melyek alapos és jogos voltát nem lehet tagadni, de — ha csak az őket követő évfolyamok számára is — ezek a kérdések már jórészt megoldódtak.

A jelenlegi ötödéveseket tekintve az volt a helyzet, hogy a két éves PG alapkursus után egy, vagy két év kihagyás után (ez attól függ, milyen szakszemináriumot választottak) kerültek csak ismét kapcsolatba a PG-vel. Ez a kiéle a tanszékkel való kapcsolataikon is éreztette hatását.

A vitán Berei elvtárs választában ismertette azokat a változásokat, melyek segítenek megoldani ezeket a problémákat.

A PG válogatott fejezetei című tárgy áthidalja a PG-oktatás belüli hézagot, a III. és IV. évben. Az ugyancsak III. és IV. évben folyó elm. tört. oktatás a IV. és V. évben tartás kerüli szakszemináriumok a megoldásban szintén elég sokat segíthetnek.

Sajnálatos módon ugyanakkor rendkívül kis számban jelentkezik PG elméleti témát tárgyaló szakszemináriumokra a tanárszakosok.

A most végzősek problémáiból a tanulságokat tehát már jórészt levonták. Van-e még valami megoldatlan kérdés a II. és III. éveseket illetően? A tanszéki vitában az ő részükéről — a PG órákat keveslő egy megjegyzésen kívül — nem hangzott el ilyen. Ennek dacára, mindenki, aki csak kissé ismeri az A és D szakok belső életét, tudja, hogy — akár a PG-re vonatkozóan is, de más területeken is — igenis vannak, és nem egyszerű problémák a II. és III. évesekre vonatkozóan.

HOGY LÁTJA A SZEMINÁRIUMVEZETŐ? Ezeknek a problémáknak kiderítése érdekében kerestük fel Bauer Ilna és Matheisz Erzsébet elvtársnőket a tanszéken. Bauer elvtársnő több évig vezette a

tanárszakosok szemináriumait, és Matheisz elvtársnő, mint ismeretes, jelenleg áll ilyen kapcsolatban egy tanársoporttal. — Milyen nehézségek merülnek fel Önök szerint a tanárszakokon, melyek nehezítik a hallgatók számára a PG mélyebb elsajátítását?

— Szubjektív és objektív tényezők megkülönböztetése szükséges. Objektív feltétel, mely nehezíti a PG valóban magasabb szintű megtanulását, elsajátítását elsősorban az,

hogy a PG egyszerre alapkursus és egyszerre szak-tárgy. Tehát két viszonylag ellentmondó követelményt kell egyidejűleg kielégíteni.

Amellett első évben minden csoport ugyanazt a kap. PG-t, többé kevésbé azonos szinten, azonos óraszámban kapja. A szigorlatnál természetesen mint szakos hallgatókat bírálják el őket. Mégsem reménytelen a helyzet ebből a szempontból. A szemináriumi kiselőadások és referátumok tágabb körű anyagfeldolgozást tesznek lehetővé. Nem szabad elfeledkezni a PG fakultativ-ról sem! Másrészt pedig a viszonylag alacsonyabb óraszám lehetővé tette a tanulók számára az önálló munkát is.

— Milyen mértékben használják ki ezeket a lehetőségeket?

— Ez a kérdés szubjektív oldalának megvizsgálását igényli. A tanárszakosok közül meglepően kevesen vettek részt az első évben PG fakultativon. A szemináriumokon lehetőség van mélyebb ismeretekre szert tenni, lehet anyagon túli feladatokat végezni. Hogy ezt mennyire használják ki —, ez ismét a hallgatókon múlik.

— Miben látják a szakszemináriumok gyér látogatottságának okát?

— A PG szakszemináriumok roppant fontosak a tanárszakosok számára. Ez ellen hat egy specializációs igény, mely elsősorban más szakszemináriumok látogatására ösztönzi őket. A konkrét kutatásba való bekapcsolódás fontos és hasznos dolog, de az elméleti kérdésekkel elfoglalt tiszta munka ne az elméleti alapok elmélyítése helyett jelentkezzen, de azt követően, vagy amellelt, ha van még hozzá elég energia. A megoldást végül is kettősnek látjuk:

egyrészt feltétlen nagyobb létszámban kellene a tanárszakosoknak elméleti PG témákat választani, másrészt pedig ezeknél a témáknál feltétlen érvényesíteni kell a tanárszak speciális, elméleti, didaktikai igényeit.

— Felmerült az értekezleten, hogy egyes tanárjelöltek amiatt nem tudtak megfelelően a gyakorló oktatásra koncentrálni, mert alapkategóriákat érintő hiányosságaik voltak a PG tudásukban.

— Ezen a problémán nem hisszük, hogy a fejezetek, vagy a szakszeminárium segítené.

Sajnálatos, de tény, hogy

a tanárszakos hallgatók közt található néhány egészen gyenge képességű ember is, akiknek a minimális követelmények teljesítése is gondot okoz. Magyarul: nem vonzó szak a tanári és nem lehet megfelelő előzetes szelekciót végezni.

Ez nyilván nem belső egyetemi kérdés, de hatása itt erősen érződik. Az említett elméleti hiányosságok, ha tényleg megvannak, úgy elsősorban az első és második évből származnak. Nincsenek ezeknél a hallgatóknál a PG alapjai megfelelően elsajátítva.

— A felmerült problémáknak milyen megoldását javasolnák?

— Semmiesetre sem a jelenlegi keretek kibővítése a járható út. Amíg a jelenlegi formák nincsenek intenzíven kihasználva, nem is lenne észszerű újakat kreálni. Újabb és újabb órák beállítása egyébként sem megoldható. A hall-

gatók aktivitásának fokozása járható út lenne. Ki lehetne használni a meglévő konzultációs lehetőségeket is. Mindannyian örülünk a tanszéken, ha a megadott konzultációs időben felkeresnek bennünket a hallgatók és bizonyos problémák megoldásában segíthetünk. Azokat a kérdéseket, melyekre nem jut idő a szemináriumokon, ily módon meg lehetne tárgyalni. A másod évesek is bekapcsolódhatnak már a tanszéki TDK csoport munkájába, tényleges munkát végezhetnek ott.

Általánosságban azt lehetne mondani, hogy nem új szemináriumok, nem új formák létrehozásán kell gondolkodni, hanem ellenkezőleg, az adottságok nagyobb fokú kihasználását kell elérni. A meglévő formák tartalmasabbá tételre nemcsak a tanárokon, hanem elsősorban a hallgatók aktivitásán múlik.

ÁRVA LÁSZLO

Menzáról, büféről

SOKSZOR IRTUNK MÁR A MENZARÓL, a büféről. Komoly bírálatoktól kezdve a humorig minden műfajban születtek már írások.

Nézegetem lapunk archív-példányait. Milyen nagy öröm volt annak idején a menza beindulása... van már büfénk is!... Aztán egy pár számmal később jönnek a bírálatok.

Mi a helyzet ma? A ma elhangzó bírálatoknak nemcsak előtétet az alapja?

A közelmúltban többször is jártunk a menzán. Megváltozott külső környezetben, javult az ellátás is. Örömmel tapasztaltuk, hogy az ebédi idő végén is hat-nyolc féle választék van. Ha sok a készlet, kénytelenek leülni a frissensültekkel. A húst el lehet tenni a hűtőszekrénybe, de ha a készlet marad meg...

Jelenleg az à la carte árak alacsonyabbak mint tavasszal. Az viszont igaz, és érthető is, hogy egy időszakon belül van bizonyos armozás a nyersanyagárak függvényében.

Az MM. az 1962-ben megállapított 5,05 Ft-os menza-nyersanyag-keretet nem hajlandó módosítani. Így nehéz ebből a pénzből a mai árviszonyok között az à la cartéhoz hasonló menzaadagokat produkálni.

A választék bővítésével folyamatosan mérséklődik a déli csúcsforgalom is.

Büfénkkal kapcsolatban sok észrevétel jutott el hozzánk. Ezért ide Friss Gáborral, a Fővárosi Tanács kereskedelmi főosztályának népi ellenőrével, negyedéves hallgatóikkal látogattunk el. A műszeres minőségvizsgálat alátámasztja, hogy jó a kávé. Az üzletvezető szerint előfordulhat, hogy gyengébb minőségű a kávé.

Ennek azonban az oka az, hogy régi felújított gépen főz-

nek és a kapott kávé minősége sem a legjobb. (Bár erről írásbeli feljegyzés sohasem született).

MEGFELELŐNEK TALÁL-TUK A KISZOLGÁST, a tisztaságot, a hidegkonyhai készítmények mennyiségét, a választék bőségét.

Látogatásunk óta mindenhol ki vannak téve az árcédulák is. (Reméljük, hogy nem tévednek, még saját kárunkra sem — mint a vizsgálat napján...)

Egyre ritkábban fordul elő, hogy reggelizéshez nem érkezik meg a friss péksütemény. Udító italokból is kielégítő a választék és a nap folyamán állandóan lehet kapni. A hideg időszak beállásával még melegített tejet is kaphat, aki kér. A különlegességek közül is előfordul néha egy-kettő. Banánt is vásárolhattunk már büfénkben.

Mit mondhatunk ezek után? Vannak problémák, hibák. Mégis összességében megelégedhetünk mindennel.

Lényegében emberekről van szó, akik munkájukkal értünk fáradoznak néha több, néha kevesebb sikerrel. Munkaerő-gondokkal küzd a menza, de a büfé is sokszor. Régiek és kicsik a hűtőpultok a büfében ezért nincs mindig hideg Cola. És inkább nem világítják ki őket mert nehezen tisztíthatók...(!) Így nem feltűnő a felgyűlt kosz a bő választék mellett? Régi a kávégép, pontatlanok a szállítók.

TALÁN AZ EGYETEM GAZDASÁGI VEZETÉSE tudna segíteni némi anyagi támogatással a büfé technikai hiányosságain. Hiszen az egyetem dolgozói és hallgatói érdekét szolgálja mindkét intézmény.

Rétfalvi Gábor

Bemutatjuk: AZ ELSŐ ÉVFOLYAM KISZ-TITKÁRÁT

Szabó Gyula vagyok...

NEHÉZ VOLT MEGTALÁNI. Mióta évfolyamtitkár, nagyon elfoglalt. Megbeszélések, gyűlések, az elsőévesek problémái kötik le szinte egész szabad idejét.

Beszélgésünk is nehezen indult. Nem szeret magáról beszélni. A bemutatkozás — bár formális —, elkerülhetetlen.

Igen, ezt tudom. Akkor talán jobb minél előbb jülesni rajta. Szabó Gyula vagyok. A miskolci közgazdasági szak-középiskolából jöttem. Közben perze 11 hónap és 3 napig katona is voltam.

Hogyan érintett a megválasztásod? Azt hiszem, ha valamilyen váratlanul lehet nevezni, akkor ez az!

Valóban. Hirtelen nem is tudtam felfogni. Most már tisztán látom, hogy tulajdonképpen mit is jelent évfolyamtitkárnak lenni. Minél inkább benne vagyok, annál inkább érzem e funkció súlyát, azt a mérhetetlenül nagy felelősséget, amit ez a poszt valójában jelent.

Milyen KISZ-munkát végeztél a középiskolában?

Volt iskolában különböző szakkörök szerveztem, vezettem hosszú időn keresztül. Lényegében ez volt minden.

Mit szeretne elérni, megvalósítani ez az alig „egy hónapos” vezetőség?

Talán először bemutatnám a többieknek is: Kovács

István, szervező titkár, Polóni László, agit. prop. titkár, Horváth Sándor, tanulmányi felelős, Lamberger Galina, kultúrfelelős, (itt kell megjegyezni, hogy sajnos ő az egyetlen lány a vezetőségben, Hegyi László, DJB-einök és Berács József, a kollégiumi DB képviselője. Mit szeretnénk elérni? Nehéz erre válaszolni. Már felvetődött az a kérdés is, hogy egyáltalán meg tudjuk-e valósítani elképzeléseinket? Erre sem tudok válaszolni. Célunk a KISZ-t, a politikai ifjúsági szervezetet vonalán erősíteni. Az ebből adódó problémák megoldására új utakat keresünk. A tagok részéről jelentkező kényszererzetet egyszer, és mindenkorra meg akarjuk szüntetni. Azt szeretnénk, ha a meggyőződés, az ésszerű belátás, megértés és érdeklődés lenne a domináló motívum.

Milyen konkrét elképzeléseik vannak?

Lényegében csak ilyenek vannak — rövid és hosszú idő távlatában. Pl. munkás KISZ-szervezetekkel szeretnénk felvenni a kapcsolatot. Védnökséget akarunk vállalni az árvíz sújtotta területek valamelyik gimnáziuma vagy szakközépiskolája felett. Az év végi szakosításhoz, ösztöndíj-meghatározáshoz is — problémáival együtt — kapcsolódnak a mi feladataink. Nemcsak vertikálisan — vezetőség és alapszervek —, hanem horizontálisan — csoport és csoport vonatkozásában — is megfelelő légtérrel és hatékonysággal útkapcsolatot szeretnénk kiépíteni.

LÉNYEGÉBEN A MUNKÁNK — a közös munkánk — magvát az alapszervek képezik. Az ő aktív tevékenységükre, megértésükre, támogatásukra számítunk elsősorban és természetesen. Elképzeléseink megvalósításához az alapkörvet ők jelentik. És ami még nagyon fontos, s eredményes munkánkhoz elengedhetetlen, kérjük és várjuk a kritikát is, mind személyenként, mind csoportosan — bármikor!

Kocsi Margit

Múltkorai számunkban az „Elvünk a fiatalítás” c. cikkünkben elírás folytán László János egyetemi tanár helyett László Imrét írtunk.

(Szerk.)

ÁRNYAK — FÉNYEK — HANGOK

Mégis lehet dossziékból tornaterem!

Szeptember 17-i számunkban írtunk riportot a Kínizsi utcai kollégium „Hibadömpingje”, s az el nem készült tornaterem körüli felhőborító huzavonáról.

Akkori lapszámunkat a cikkben érintett és megbírált három illetékes szerv, a Művelődési Beruházási Vállalat (MÜBER), a Középülettervező Vállalat, s a Középület-

építő Vállalat igazgatójának megküldtük, s a sajtótörvény idevonatkozó, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány 1014/1963. (VI. 30.) számú határozata alapján harminc napon belül a bírálatra választ kértünk. Két vállalat, a Középülettervező és a Középületépítő érdemben válaszolt:

KÖZÉPÜLETTERVEZŐ VÁLLALAT
FŐMÉRNOK

Kincses György
felelős szerkesztő
"KÖZGAZDASZ" című lap

Budapest.

Tisztelt Szerkesztő Elvtárs!

Lapjuk 1970. szept. 17-i számában cikket közltek. "Lehet-e dossziékból tornaterem?" címen, melyet levél kíséretében megküldtek, érdemi válasza várva.

A Középülettervező Vállalatot cikkben érintő részletekre az alábbi tájékoztatást tudom adni:

Tornaterem. A tornaterem méretet a tervezés során /1964-65./ a Marx Károly Közgazdasági Egyetem Testnevelési Tanszékének bevonásával terveztük a MÜBER-től kapott adatok alapján. A cikk megjelenéséig a terem nagyságára vonatkozó észrevételt senki sem tett. A tornaterembe gyakorló kosárlabdapálya nyert elhelyezést. Nemzetközi versenyigényekhez a tornaterem nem fél méterrel hanem mintegy 3 méterrel kellene megszélesíteni, hogy a pálya két oldalán két-két méter kifutóhely maradjon. Ilyen igényű pálya esetén természetesen nézőközönség leláton való elhelyezése is kívánatos, hiszen ez nemzetközi versenyen elengedhetetlen. A tervezés során ilyen igény nem merült fel, a szűk belvárosi telken ilyen széles-ségű terem a kollégiummal együtt nem volt megoldható. Jelen esetben is a beépítési vonalat a

Kínizsi utca felé néhány centiméterrel tullepte a kitűzés.

Arról, hogy 1969. tavaszán kiderült, hogy "a tornaterem nem használható tornateremnek" erről semmi értesítést nem kaptunk. MÜBER felhívására a berendezési tárgyak beértesítését soron kívül megterveztük, s annak kivitelezése, tudomásunk szerint csak árvíta miatt húzódik.

Egyéb műszaki-kivitelezési és tervezési-vitákban egyébként a Központi Gazdasági Döntőbizottság illetékes.

Budapest, 1970. okt. 7.

Mányoky László /
főmérnök

KÖZÉPÜLETTERVEZŐ
VÁLLALAT
BUDAPEST V. KECSKEMÉTI U. 10-12

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetente s tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest IX., DIMITROV TÉR 8.
Telefon: 186-450/13
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Címadja a Híradók Központja
Készül a Szikra Lányomdában

KÖZÉPÜLETÉPÍTŐ VÁLLALAT

Kincses György elvtársnak,
a KÖZGAZDASZ felelős szerkesztőjének,
Budapest IX.,
Dimitrov tér 8.

Tárgy: Kínizsi utcai kollégium hiányosságai

Hivatkozással a KÖZGAZDASZ f.évi 12. számában közölt "Lehet-e dossziékból tornaterem" című cikkre és az annak megküldésével kapcsolatos megkeresésre, a következőket közlöm.

A cikkben foglalt megállapítások alapján megvizsgáltam a Kínizsi utcai kollégium építkezés hiányosságait. A vizsgálat általában - ha nem is mindenben - alátámasztotta a cikkben közölteteket.

Bár a cikk, véleményünk szerint, túlzottan kiszélesíti az építkezéssel kapcsolatos hibákat, nem vitatható, hogy több olyan hiba van, amelyek a létesítmények teljes mértékű üzemeltetését akadályozzák.

A hibák kijavításának elhúzódnása főként arra vezethető vissza, hogy hosszú ideig nem volt eldöntve, kinek a mulasztása okozta az üzemelés során mutatkozó hiányosságokat: a tervező, a kivitelező vagy az üzemeltető.

A cikkben felsorolt hibák kijavítására a termelőegységeink utasítást kaptak, a munkák folyamatban vannak, egy részük el is készült.

A tornaterem berendezéseinek beszerelési munkát a beruházó által ajánlott MTS Építő Vállalattal megrendeltük, ezzel is biztosítani kívánjuk, hogy a speciális munkákat hozzáértő szakemberek végezzék el. Az MTS Építő Vállalat munkakészségét költségvetési árkülönbözet hátráltatja. Reméljük, hogy a beruházó és a tervező az MTS Építő Vállalattal rövidesen rendezi a költségvetési összeg vitáit, és így a szakaszpontról megfelelő tornatermi berendezés-beszerelési munkavégzés akadályai elhárulnak.

Abban a reményben, hogy a folyamatba tett intézkedések jelentősen csökkentik a korábbi kényelmetlenségeket, kérem a fentiek szives tudomásulvételét. Nagy öröme szolgálna, ha a KÖZGAZDASZ hírt adna a kivitelező vállalat erőfeszítéséről is és arról, hogy a nehézségek nem a vállalatok hozzáértésének hiányából, nem törődöttségéből, hanem jelentős részben a jelenlegi munkaerőpiac feszültségeiből származnak.

Budapest, 1970. október 21.

Balázs György /
igazgató

Amint a fenti válaszokból is kitétni, mind a kollégium építésében, mind pedig a tornaterem el nem készítésében, sajnos, komoly hibák, súlyos mulasztások játszottak tévénken szerepet.

Cikkünk megjelenése után a magyar televízió is - több adásban - foglalkozott a Kínizsi utcában történetekkel. S a nyilvánosság megtette hatását!

Ma már serény kezek dolgoznak azon, hogy a kollégium szobáit maradéktalanul lakhassák és élvezhessék lakói, s hogy egyetemünk több ezer nappali és esti hallgatójának végre - ha nem is nemzetközileg hitelesített -, de verse-

nyek rendezésére alkalmas tornaterme legyen!

Hangsúlyozzuk: az utóbbi hetek tapasztalatai ezt mutatják. A korábbi évek azonban óvatosságra, a lelkesedéssel való csinján bánásra intenek. A keserű pirulák dacára most mi mégis bizakodunk. Annak ellenére, hogy az egyik „tettes”, a Művelődési Beruházási Vállalat (MÜBER) az utóbbi hetekben történtekkel szemben is bosszantóan közömbösen viselkedett. Hangsúlyozzuk, ismételtlen reménykedünk.

Óhatatlanul felmerül azonban egy kérdés: miért kellett idáig várni???

PONGRÁCZ GYÖRGY

Október 29-én az egyetemi KISZ-bizottság vendége volt M. José Fort, a DIVSZ VIII. kongresszusára érkezett francia küldöttség kommunista vezetője. A vb részéről Regőczy István, az NKB részéről pedig Várkonyi József fogadta a vendégeket. A háromórás beszélgetés szövege került a francia ifjúság problémái - elsősorban a forradalmiság kérdését feszegették.

José Fort alapos elemzést adott az 1968. évi diákmegmozdulásokról. A továbbiakban vendégünk érdeklődött a magyar ifjúság helyzetéről, és mik jelenleg legfőbb jellemzői, problémái. A francia delegáció vezetőjét november 6-án búcsúztatták egyetemünk képviselői.

— kékesi —

Nagykorúság

A lig két hónappal azután, hogy több mint ötszáz gólya került az egyetem falai közé, az évfolyam máris saját lábára állt, megteremtette az alapszervezet tükraik Csúcshegyen kétnapos táborozáson vettek részt. A főbb gondolatok, amelyek köré csoportosítani lehet megbeszéléseiket: eddigi tapasztalataik összegezése, értékelése és munkatervezetük megvitatása, végleges elkészítése.

Az évfolyam bemutatkozása egyrészt jól, más oldalról rosszul sikerült.

Bizonyos fokig aggodalmat keltett, hogy a felvételi eredmények az előző évekhez képest általában gyengébbek voltak. Ugyanakkor már az első hetekben meglátszott, hogy a mozgalmi, közösségi munka iránt fogékonyak, nagyon aktívak az új hallgatók.

Szeptember elsején ötszáz szorongtak az 1-es előadóban, s már negyedik órája zuhogott rájuk a sok új információ. Talán még az előadók - Gondi József és Dományi András - is meglepte, hogy a negyedik órányi információt is csöndben hallgatták. A következő napokban pedig lépérenyomon állították meg problémáikkal, kérdéseikkel a KISZ-évfolyamfelelőst. Nem titok, hogy ezt a nagyfokú érdeklődést voltak hivatva az instruktorok „meglovagolni”. Nagyon biztató és egészséges kétoldalú kibontakozás valósult meg: az egyetem KISZ-szervezete érezte, hogy számít az I. évesek munkájára, hogy a KISZ-en belül nem formai, hanem változatos tartalmi munka zajlik, az I. évesek pedig talán az előző évekénél is szimpatikusabb, nagyobb lelkesedést mutattak. Az instruktorok munkájában nem vált még általánossá az a törekvés - állapították meg Csúcshegyen -, hogy az első hónapban tevékenységük túlmutasson a felvilágosításokon. Nem elég a lehetőségeket ismertetni, felsorolni, hanem közösen kell cselekedni. Eljárni a klubba, rendezvényekre, vitát szervezni, hogy mintegy előzetest kapjanak az egyetemi élet sokszínűségéből és saját tapasztalataink alapján a maguknak legjobban megfelelő formákat alakíthassák ki későbbi rendszeresebb, intenzívebb munkájukhoz.

Az alapszervi választások alaposak és érdemiek voltak, annak ellenére, hogy csupán egy hónapjuk volt a csoporttagoknak megismerni egymást.

Az a veszélyt, hogy így főként azok tűnnek ki, akik szeretnek beszélni, de dolgozni nem, elkerültük. Hiszen a megválasztottak között akadnak szűkszavú, de munkát bőven vállaló vezetőségi tagok is.

Az a vitakedv - amely leginkább mutatja, hogy mennyire nem passzívan vettek részt ezeken a gyűléseken - megmaradt az évfolyam vezetőségválasztásán is. Felsőbbéves KISZ-esekből álló jelölő bizottság javaslata a jelöltekre - egy eset kivételével - körültekintő és megfontoltnak bizonyult. Igazoltan látszik a választás korai időpontja, a választhatók körének leszűkítése az alapszervi vezetőségi tagokra. Így teremtdték meg ugyanis a biztosítékai a majdnem egész évi tartalmi munkának, illetve annak, hogy a választás kimenetelét elsősorban ne klikkek, a küldöttértekezleten még most is túlsúlyt kap a volt katonák véleménye. Ez alapjában véve nem is rossz, hiszen katonakorukban igen alaposan megismerhették egymást. Ugyanakkor annyira közeliek az emlékek, hogy sokan a személyes benyomásokat nem tudják szétválasztani a tényleges emberi értékektől, kizárólag a rendkívüli helyzetben tanúsított magatartást asszociálják az egész emberre és a leendő emberre is.

A tavalyi és az idei választások két javaslatot vetnek fel. A jelölés formáját változtatni kell, a választás demokratizmusának szélesítésével. Több része legyen az I. éves alapszervezetnek a jelölésben, ezért minden alapszervezet - ha kíván - javasolhat vezetőségéből az évfolyam vezetőségébe tagokat, ha annak személyét munkája alapján érdemességnek találja rá. A jelölőlistát pedig előbb nyilvánosságra kell hozni, hogy a választóknak módjuk legyen komolyabban tájékozódni a jelöltekről.

Az utóbbi évek egyik leg-hosszabb és egyben legizgalmasabb küldöttértekezletén megválasztott vezetőség, mint testület, jó. Oket dicséri, hogy már a Csúcshegyre részletes munkaterv vázlatokat hoztak magukkal, amelyet közösen lehetett megvitatni és kiegészíteni. Általában különösen fontosnak látják azt, hogy olyan új, hatékonyabb formákat találjanak a politikai nevelés, önévelés megvalósítására, amelynek kötelező íze eltűnik.

Nagyon lényegesnek tartják és új szervezésben próbálják kialakítani, átalakítani a tanulmányi munka eddig eléggé elhanyagolt területét. Szeretnénk az alapfokozatok igényét fenntartani a kulturális rendezvények, programok iránt, anélkül, hogy túlzóúfolnak a napokat. Eredményes munkájuknak előfeltétele, hogy az információáramlást biztosítani tudják.

Ezért is vesz részt a vezetőség - a KISZ-titkár személyén keresztül - az egyetemi KISZ-bizottság, illetve az állami vezetés, elsősök ügyében döntést hozó testület ülésein. Feladatuk, pozíciójuk nagy súlyt ró rájuk, végzett munkájuk - s általában az egész évfolyamé - az alapszervek öntevékenységen, saját erőfeszítéseiken és idősebb KISZ-vezetők tanácsain, segítségével múlik.

Tehát naponta bizonyít a KISZ-titkár ugyanúgy, mint akár egy tanulmányi felelős, mint akarmelyik közösségi tag.

Szabó László

Utólagos, de jó...

— Milyen volt a Gólyabál?
— Ki lehetett birni. Tíz forintért megérté, hogy felvegyem az új estélyi ruhám.

— Na, ne hülyéskedj!
— De komoly.
— Akkor még csak azt áruul el, hogy mennyiért vették?
— Hm...

KÖZGAZDASZ VERSIKE

Egyetem-begyetem, tenger-lánc,
Köszönd, te mit csinálst?
Nem csinálók egyebet,
Töröm a kis fejemet.

— Képzeld, micsoda mintaszervezést valóstított meg a Ráday utcai kolesz DB-je a Gólyabál előtt!
— ???
— A Gólyabált megelőző hét szerdáján felvilágosítás volt a szexuális életről lányoknak és fiúknak - együtt. Pénteken filozófia konzultáció, szombaton pedig Gólyabál...

— És mit csináltak a Gólyabál után?
— Megint csak felvilágosítás a szexualitás örömről-bánáról, de most már külön lányoknak és külön fiúknak...
— Ez igen! Ezt nevezem szervezésnek...

— meg —

Az NB I-be jutottak

BÁBUCIBÁ

Egyetemünk sportlétele nem hivalkodhat óriási eredményekkel. Éppen ezért csak a legnagyobb elismerés hangján beszélhetünk női röplabda-csapatunkról.

Legutóbbi számunkban, nagyon szűkszavúan mindössze néhány sorban ez állt; „A KÖZGAZDASZ csapata öt fordulólal a befejezés előtt, már bajnok a női röplada NB II-ben. Eddig lejátszott 21 mérkőzésüket mind megnyerték. Játzsmaarányuk is imponáló 63:2.”

Egyik edzésükre magam is kilátogattam a Sportsarnokba. Akkor éppen az ifi válogatott volt edzőtársuk. **Dencsi Imre** szakosztályvezető játék közben mutatta be az újoncsult bajnokokat.

— Csapatunk fiatal tehetségek és kiforrott, tapasztalt játékos egyéniségek, kitűnő ötvözők. Azt hiszem, ezt, a bajnokság eredményei fenntartás nélkül igazolják. A volt válogatottak és a régi tapasztalt játékosok **Borbély Vera, Dencsiné, Adámné, Horváthné,**

keres volt számunkra. Még a bajnokság kezdete előtt megnyertük a **Téli Kupát**, és ez indulásnak remek volt. A lányok egyre jobban belelendültek, s lelkesedésüket csak fokozta a **Balaton Kupán** elért győzelmük, ahol patinás NB I-es klubok végeztek mögöttük. Kitűnő a kollektív szellem, ami bizony sok bajon, megpróbáltatáson segített. Igen, mert ilyenek voltak és jelen pillanatban is vannak. Például: jelenleg a Magyar Röplabda Szövetség, mondhatjuk így „könyöradományként” edzünk (heti kétszer!!) a Sportsarnokban. Ez azt jelenti, hogy edzőmérkőzést játszunk valamelyik, a szövetség által kijelölt csapattal. Hangsúlyozom heti két alkalommal. Nem túlzok, ha azt mondom, ez eléggé áldatlan állapot egy leendő NB I-es csapat számára. Jövőre az I. osztályban szerepelünk. Újoncként. Ez óriási munkát jelent, ha meg akarjuk állni helyünket. 16 csapat játszik itt, és jövőre egycsoportos bajnokság lesz, ami még jobban élezi a küzdelmet.

A 8-10. hely táján szeretnénk végezni, s ehhez heti 3, de inkább 4 edzéslehetőség szükséges! Reméljük a **Kinizsi utcai kollégium tornacsarnokában** mi is helyet kapunk (bár tudjuk rengeteg a jelentkező). Azt hiszem, az egyetem legmagasabb osztályában szereplő sportszakosztálya feltétlenül megérdemli ezt.

Végezetül valamit a szakmai munkáról. **Horváth Zoltán** személyében, aki nem is oly rég, aktív játékos volt a sportágnak, — kitűnő edzője a csapatnak. Miután biztossá vált feljutásunk, a fiatalok, elsősorban a két ifiválogatott, **Biszku** szerepeltetését tűzte ki célul. Hogy milyen sikerrel? Tavasszal elvállik. Reméljük sikerül céljainkat megvalósítani. Alapfeltételként a már említett edzéslehetőségekre gondolok, s akkor az eredmény sem marad el. Várjuk mérkőzéseinkre a sportszerető közgazdászokat, hogy ők is segítsék buzdításukkal csapatunkat a jó szereplésben.

Dencsi Imre alapos beszámolója után már csak gratulációk marad hátra. Reméljük a bajok is megoldódnak...

...és természetesen, sok sikert az NB I-ben!

Kaplár F. József

Bujj az ágy alá! Mert a gyilkos a nyomodban van. Lépten-nyomon, a leveleiben, a fogmosópohárban, könyvben, filmben, a televízióban, az újságban, a fejben, a hasban és a bütyökben. Sárkán, kéken, bordón, hupikéken, galambszürkén vagy kenguruzöldben. Fülvedővel, úszónadrágban, álarcban, cipő nélkül, pénzzel, rágógumit rágyva, vízipisztollyal, konyhakessel, biciklipumpával, illetve elefántba rejtett méreggel. Közben a háttérben harkocsi, köd, pálmafa, döglött veréb, sötét árny, horkolás, függöny, palacsintasütő. És a gyilkos csak jön, egész nap a nyomodban van. Hiába szállsz át egyik taxiból a másikba, vonatról repülőgépre, ötvenötöről a hármasra, egyik zsebedből a másikba. Sorsod utótlér!

S miért is ne?! Hiszen: régén a hivatalokban azt kérdezték egymástól az emberek, hogy „megittad már a kávédat?”, ma: „szerinted ki a gyilkos?”. A szomszédasszony: „Látta azt a kis nőt bemenni a negyedik hármoba?”. Most: „Látta a hullát kijönni a ház-mestertől?”. Tehát reménytelen. És az a kálvária, ameddig kiderül, hogy ki a gyilkos! Az autóbuszban, a cipőboltban, a házközelőségben, a talponállóban és a zártosztályon. Addigra az ember szinte beleőrül a kíváncsiságba. Azután megölik, ám ő mégis keresi az újabb bajt!

Nem is lehet jó színész, aki nem gyilkol! Pláne író! Hogy a fantáziánál maradjunk. Nem csodálkoznék, ha a tizenkétforintos meggybefőttből egy nemzetközi kémszervezet bukkanna elő, amikor baltával szétverem az üveg tetjét. Persze vannak még ezen a területen is fehér foltok. De a vér hamarosan ezeket is átitatja majd.

S, hogy mi a baj? Semmi. Kell az embernek a kikapcsolódás! Csak félek. Meg akarok ölni! Rengeteg véres bicska nyüzög a szobámban! A virágvázában egy hatalmas félszemű lepke áll. Géppisztoly van a kezében. Valahol elfojtott nyögés szól. En itt vagyok az ágy alatt. Nem is jövők előtöbbé. Kérem, ne köpjenek annak a félszemű alaknak!

Ui.: Most fűrészelnek ketté. Legalábbis az ágyon már elkezdték. Rajtam a sor...

T. L.

Rózsa Sándor ugratja...

- Na, akkor beszéljen nekem róla!
- Az elején kezdjem?
- Igen, egészen az elején.
- Szóval még ott, mielőtt beszélhetnénk róla?
- Még ott.
- Azt hiszem, a mellékágakat ebben a megvilágításban ki is hagyhatom?!
- Milyen megvilágításban?!
- Hát ebben!
- Kihagyhatja!
- Szóval egyet se említek?
- Csak a legfontosabbakat.
- Azokat is előlről?
- Azokat is.
- Akkor kihagyom, ... egy pillanat...
- Kezdje már!!
- Ja, igen. Szóval, hogy világosan lássunk, ... tanár úr, lehet, hogy becsúszik egy-egy mellékág a jelentékelenebbek közül is.
- Nem baj.
- Legjobb, ha elmondom az egészet!
- Mondja, de siesen!!!
- Persze csak azt, amikor róla is szó van.
- Csak...!!
- Papirt szabad használni? Egy kis jegyzetnek, hogy átfogóbb legyen.
- Fogja át, de gyorsan!!
- Nem tetszik tudni véletlenül egy tollat kölcsönadni?
- Nem kell firkálni, mondja csak azt, ami hirtelen az eszébe jut!
- ????
- Na, ki vele!!
- Fél kiló zsír.
- Mi baj?!
- Csak el ne felejtsem! Azt kell vennem hazafelé.
- Na, nézze fiatalember...! Ne nézze! Mondja, akar felelni, vagy nem akar Nekem mindegy, beírom az elégtelent!
- De miért tanár úr?! Már majdnem a közepénél tartottam!
- Hát ide figyeljen! Folytassa, de nem adok sok időt!
- A közepétől?
- Onnan, onnan, gyérünk!!
- Szóval, hogy megértsük az összefüggéseket, vissza kell tekintenünk a múltba, mert csak így...
- Ne tekintsen sehová, csak előre!
- Igen. Hogy világos legyen... elnézést, egy kicsit kikölkentem! Nem értem, miért mondja a tanár úr, hogy a múlt nem fontos?!
- Fontos! Csak maga ne törődjön vele! Koncentráljon vele kapcsolatban a legjelentősebb eseményekre! A tényeket mondja! Az összefüggésekre már nincs idő!
- Szóval a végénél folytassam?
- Folytassa!
- Igen. Tehát mindeztől eltekintve megállapítjuk, hogy nem hiába alkotta meg élete nagy művét, mert a fáradságos munka meghozta a gyümölcsét. Így ma már szerze az egész világon, sőt...
- Ne rohanjon! Mondjon még valamit róla! Mi történt azután, hogy megalkotta? Valami konkrétumot mondjon!!
- Azután meghalt.
- Na, jó, jó, persze... Látom, valamicskét ismeri. Hmm. Elégséges.
- Köszönöm!... Jónapot kívánok.
- Na, mit húztál?!
- Hát őt.
- Na, de kiről beszéltél?!
- Mondom, róla.
- De kiről?!
- Azt én sem tudom.

Tormai László

Jó a sánc! (Foto: Kálmán)

Azóta nincs sok változás. „Csak” már a 25. győzelmüket is megszerezték és játszmaarányuk 75:2. Mire e sorok megjelennek, várhatóan lejátszák utolsó mérkőzésüket is, és 100%-os bajnokként üdvözölhetjük őket.

E kis bevezető után nézzük, kik a részesei e szép sikernek?

Biszku Judit és Görgényi Mária mellé a fiatalok, **Pilinyi Ildikó, Majtényi Anna, Biszku Zsuzsa, Biszku Éva, Szabó Etelka és Unyátszky Mária** is felnőttek. Az a fiatalos lendület és lelkesedés, ami jellemzi őket, pótolja a többiek nagyobb játéktudását, tapasztaltságát.

Az 1970-es évad nagyon si-

Megmagyarázom a matematikának

Ha már egyszer nekem nem tudják megmagyarázni...

Hát foglalj helyet, kedves matematika. Vedd le nyugodtan a koronádat, tudom úgyis, hogy te vagy a tudományok királynője, meg aztán, ha folyton itt van előttem a halmazelmélet, mindig karikákat látok a szemem előtt... akaszd csak ide a fogasra... úgy ni.

Szóval, ott a probléma, hogy nemesi származáshoz nem méltó nagy tenyereddel a múltkor nagyon pofonítottál. Sőt, épp a koronázási ünnepségen, az I. előadásban, amikor alattvalói hűségemet akartam bebizonyítani, te alattomosan kitarítottad az egyik kamatládát és elbuktattad.

Megmondom én neked a szemedbe: sokszor túl absztrakt vagy. Olyan, mint a nénikém falán a Picassó, vagy talán még annál is absztraktabb. Azt az ember nézi, nézi, aztán megszokja a szemé. De téged nézhetlek! Itt folyjon ki, ha egyszer meg tudna szokni. És még becézzelek is. Matematika! Miért nem matematika?! Aztán ez az egzaktság. A frász tör ki, ha ezt emlegetik. Mostanában már a színházba is előbb megyek, mert attól félek, hogy becsengetés után három másodperccel kezdődik az előadás (és amennyivel később kezdik annyival később fejezik be, pedig Shakespeare-t is tudják rövidíteni.)

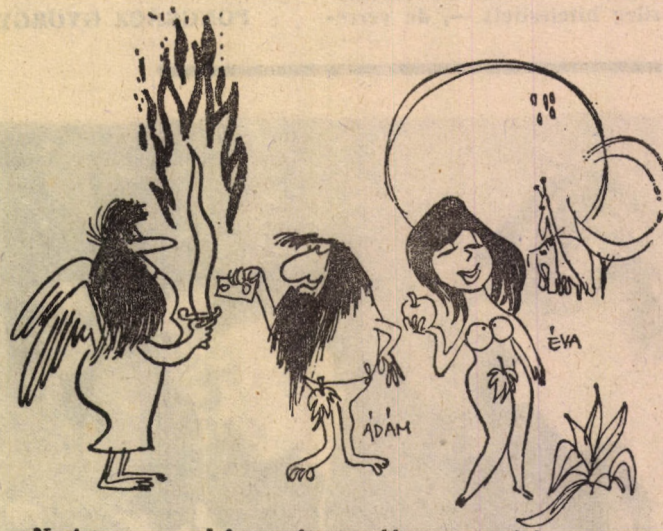
Igaz, volt némi reményem, amikor belenéztem a valószínűség-jegyzetbe... Csupa véletlen, meg várható érték, meg lehetséges események. Én már kiszámoltam, hogy 4/5 a valószínűsége, hogy nem bukom meg. A fel-elősök azt mondják, hogy a bukási arány viszont nem 1/5. Ez nem véletlen? Persze te mondd, benne is van a könyvben, hogy számolni kell a szórással. De akkora szórással...

Azt semmiképp nem mondhatod, hogy nem foglalkozom veled... Öszintén szólna próbálak is megszerezni... Múltkor az a háromdimenziós burkolófelület egész csinosan állt rajtad. A dekoltázs remekül emelte ki előnyeidet, már mellékszámításokat is végeztem. És alacsony sarkú cipőd is lényegesen leszállította kamatládaidat. Csak, ha lehet, ne keríts magadnak olyan nagy feneket! Az egészet elrontja! Viselkedj mindig természetesen, vannak neked természetes számaid is! Aztán, ha valóban jóban leszünk... tudod... párosan szép az élet, jobb a kettő, mint az egy (!) decemberben még nagy örömet okozhatunk egymásnak.

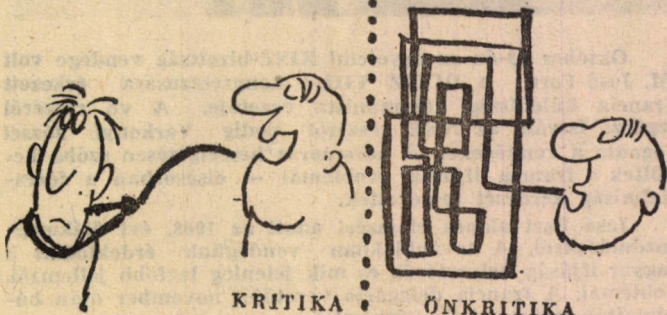
Hát, viszlát... de könyörgöm, ne úgy mondd, hogy találkozunk Filippinél!

— zu —

Válámi van...

- Na itt van egy húszas, és nem látott semmit!

KRITIKA

ÖNKRITIKA

Sajdik Ferenc rajzai

Mondatfoszlányok

- És ön, kolléga úr?
- Vizsgázni jöttem.
- Érdekes, eddig még nem találkoztunk.
- Dehogynem, tanár úr.
- Hogyhogy? Maga is a XV-ös szektorban szokott ülni a stadionban?
- Mondja, maga logaritmustábla helyett a menetrendből nézte ki az adatokat?
- Csak egy kicsit tudnálak szeretni — lökte a fiú undorra a sarokba az Analízist. Analkát...
- Te miért kártyázol folyton?
- Mert nincs pénzem.
- És miért nincs pénzed?
- Mert folyton kártyázom.
- Mondja, maga a konyhafőnök?
- Igen.
- Miért nincs paprikáskrumpli?
- Csak.
- Miért nem adnak mártást a húshoz?
- Csak.
- Miért van almamag a rétesben?
- Csak.
- Tudja mit? Akkor te-
- gyen nekem egy szívességeti!...
- Bocsánat, uram, de ez önkiszolgáló étterem...
- Halló?
- Halló.
- Jó estét, elnézést a késői zavarásért...
- Mit akar?
- Tulajdonképpen semmit. De jobban is vigyázhatna a lányára.
- Az én lányom...
- Azt maga csak hiszi. De maga nem látta, hol volt a kedves lánya a...
- Az nem az én lányom volt.
- Kedves uram, nekem mindegy, én szóltam.
- Hát lehet, hogy mégis...
- Na, látja... Szóval... Nyugodalmat jó éjszakát.
- Az önkritika kétélű fegyver. De legtöbbszor mindkét élével mást vág meg.
- Olyan ismerősnek tűnik az arca... nem, ne mondja meg, kitalálom.
- Statisztikus?
- Nem.
- Rendőr?
- Nem.
- Matematikus?
- Nem, csak olyan képem Borsi